

teatre

FRANCESC FOGUET I BOREU

El dret a ser una dona

Des dels temps edènics, la sexualitat humana s'ha complicat moltíssim. A banda d'heterosexual, un home o una dona pot ser, com a mínim, gai/lesbiana, bisexual, transgènere o asexual. Les orientacions i les identitats sexuals i de gènere s'han fet molt més riques i complexes fins al punt que ser un home o una dona no té una lectura simple i unívoca. El teatre català comença a recollir amb comptagotes aquestes vivències diverses de la sexualitat. N'és una bona mostra *La pell escrita* de Manel Bonany, que focalitza l'atenció en les persones transgènere, és a dir, les que senten que la seva identitat de gènere no s'ajusta al seu sexe biològic.

Dirigida per Manel Dueso, *La pell escrita* reivindica el dret a ser dones de les persones transgènere que han nascut amb un cos biològic de mascle. En un monòleg *post mortem*, una dona transgènere evoca el seu passat sentimental i la seva lluita per exercir la feminitat en-

La pell escrita

AUTOR: MANEL BONANY

Direcció: Manel Dueso
Sala Atrium, 15 de novembre

front dels seus i de la societat. Coberta amb embenats que tapen les cicatrius de l'autòpsia, metàfora d'un cos colpit, la dona reconstrueix la història de les seves relacions amb homes i els moments més dolços i els més amargs d'una vida marcada per la seva excepcionalitat com a transgènere.

L'actriu Míriam Marcet interpreta el monòleg de la protagonista amb un desplegament important de recursos interpretatius i coreogràfics. De la joia a la por, de la plenitud a la pèrdua, el text apel·la a un doll d'emocions, somnis, records i sensacions d'instant viscuts. La dona transgènere viatja cap al passat en un acte de reafirmació de la seva volun-

tat de feminitat contra els qui la tenen per una anomalia, un monstre o una aberració de la naturalesa. Posada sota l'advocació de *Heroes*, de David Bowie, la seva confessió reclama l'acceptació de la diferència, d'una identitat negada, vexada, perseguida o agredida que es desvia per ser reconeguda pels altres.

És en la pell on la dona transgènere ha escrit la seva identitat i on ha anat marcant els traumes i les tendreses com en un mapa vital. La seva defensa de la feminitat xoca amb el mur de les convencions heteronormatives, maquillades sovint de gosadies morals. Malgrat la bona interpretació de Marcet, plenament lliurada al personatge, la proposta esdevé, en conjunt, massa esteticista i poc invasiva. Li falta potser més corporalitat i visceralitat. Perquè la interpel·lació al públic resulta més aviat *light*: assenyala com a culpables principals els intolerants més mòrbids i obtusos, però no apunta a les discriminacions sociològiques —més descarades o més subtils— dels col·lectius de dissidència sexual.

L'acció se situa en un dipòsit de cadàvers, un espai claustrofòbic, inhòspit i fred, on la dona transgènere ha anat a parar després d'una mort sobtada, justament quan començava a tastar els eflusis de la felicitat amb Marc, el seu jove amant. En aquest indret de trànsit, entre la llum i la foscor, la dona fa balanç agredolç del seu passat, en un lliurament franc dels sentiments més íntims. Hi retroba amb tendresa els qui van ajudar-la a superar els embats de la vida, mentre que maleeix amb ràbia els qui van fer-la objecte de burla, menyspreu o insults. Mentre desgrana les seves confidències, tot ajudant-se de capses de coloraines plenes de records, la colla d'amics del seu jove amant assetgen, com llops famèlics en nit de caça, el dipòsit de cadàvers per profanar encara la seva intimitat inalienable.